

רשומות

ספר החוקים

9 באוגוסט 2017

2663

י"ז באב התשע"ז

עמוד

1208 חוק הסדרת הלוואות חוץ-בנקאיות (תיקון מס' 5), התשע"ז-2017

תיקונים עקיפים:

פקודת הבנקאות, 1941 – מס' 31

חוק איסור הלבנת הון, התש"ס-2000 – מס' 24

חוק מאבק בארגוני פשיעה, התשס"ג-2003 – מס' 6

חוק הבנקאות (שירות ללקוח), התשמ"א-1981 – מס' 26

חוק הסדרת הלוואות חוץ-בנקאיות (תיקון מס' 5), התשע"ז-2017*

1. תיקון שם החוק
בחוק הסדרת הלוואות חוץ-בנקאיות, התשנ"ג-1993¹ (להלן – החוק העיקרי). בשם החוק, במקום "הסדרת הלוואות חוץ-בנקאיות" יבוא "אשראי הוגן".
2. תיקון סעיף 1
בסעיף 1 לחוק העיקרי –
- (1) במקום ההגדרה "חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים מוסדרים" יבוא:
"בעל רישיון להפעלת מערכת לתיווך באשראי", "בעל רישיון למתן אשראי"
ו"בעל רישיון למתן שירותי פיקדון ואשראי" – כמשמעותם בחוק שירותים פיננסיים מוסדרים;
- "הלוואה" – כל עסקת אשראי, לרבות ניכיון שטר, ולמעט סוגי עסקאות אשראי ששר המשפטים, בהסכמת שר האוצר ונגיד בנק ישראל ובאישור ועדת החוקה חוק ומשפט קבע לגביהן כי הוראות חוק זה, כולן או חלקן, לא יחולו עליהן בשל כך שהן לא מקיימות את תכליות החוק;
- "ועדת החוקה חוק ומשפט" – ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת;
- "חברה מנהלת" – כהגדרתה בחוק קופות גמל;
- "חוק הבנקאות (רישוי)" – חוק הבנקאות (רישוי), התשמ"א-1981²;
- "חוק הפיקוח על הביטוח" – חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981³;
- "חוק קופות גמל" – חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התשס"ה-2005⁴;
- "חוק שירותים פיננסיים מוסדרים" – חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (שירותים פיננסיים מוסדרים), התשע"ו-2016⁵;
- (2) במקום ההגדרה "לווה" יבוא:
- "לווה" – יחיד המקבל הלוואה, וכן תאגיד מסוג התאגידים שקבע שר המשפטים לפי סעיף 15g המקבל הלוואה;"
- (3) אחרי ההגדרה "לווה" יבוא:
- "מבטח" – כהגדרתו בחוק הפיקוח על הביטוח;"
- (4) בהגדרה "מלווה", במקום הסיפה החל במילים "למעט תאגיד בנקאי" יבוא "וכן מי שעוסק בהפעלת מערכת לתיווך באשראי";
- (5) אחרי ההגדרה "מלווה" יבוא:
- "מלווה מוסדי" – מלווה שהוא אחד מאלה:
- (1) תאגיד בנקאי, תאגיד עזר או סולק;
- (2) מבטח;

* התקבל בכנסת ביום ג' באב התשע"ז (26 ביולי 2017); הצעת החוק ודברי הסבר פורסמו בהצעות חוק הממשלה – 936, מיום ד' באב התשע"ה (20 ביולי 2015), עמ' 812.

¹ ס"ח התשנ"ג, עמ' 174.

² ס"ח התשמ"א, עמ' 232.

³ ס"ח התשמ"א, עמ' 208.

⁴ ס"ח התשס"ה, עמ' 889.

⁵ ס"ח התשע"ו, עמ' 1098.

- (3) חברה מנהלת;
- (4) בעל רישיון למתן אשראי;
- (5) בעל רישיון למתן שירותי פיקדון ואשראי;
- (6) בעל רישיון להפעלת מערכת לתיווך באשראי;
- “הממונה על שוק ההון, ביטוח וחסכון” – כמשמעותו בחוק הפיקוח על הביטוח; “מסגרת אשראי” – התחייבות של מלווה להעמדת אשראי עד סכום מסוים, אשר מימושו בפועל ומועדי פירעונו, בתוך תקופת חוזה ההלוואה, נתון בידי הלווה;
- “מערכת לתיווך באשראי” – כהגדרתה בסעיף 25 לחוק שירותים פיננסיים מוסדרים;
- “המפקח על הבנקים” – כמשמעותו בסעיף 5 לפקודת הבנקאות, 1941⁶;
- “המפקח על נותני שירותים פיננסיים” – כמשמעותו בסעיף 2 לחוק שירותים פיננסיים מוסדרים;
- “סולק” – כהגדרתו בסעיף 36 לחוק הבנקאות (רישוי);
- (6) בהגדרה “ריבית פיגורים” –
- (א) המילה “נוספת” – תימחק;
- (ב) אחרי “לפי חוזה ההלוואה” יבוא “חלף הריבית”;
- (ג) במקום הסיפה החל במילים “לעניין זה” יבוא “ולעניין ניכיון שטר – ריבית שדרוש המלווה, מהלווה או ממושך שטר, בשל אי-פירעון של השטר; לעניין הגדרה זו לא יובאו בחשבון הוצאות שהוציא המלווה לשם גביית התשלום שהלווה פיגר בתשלומו כאמור בסעיף 7א”;
- (7) אחרי ההגדרה “שיעור העלות הממשית של האשראי” יבוא:
- “שיעור העלות המרבית של האשראי” – שיעור העלות הממשית של האשראי המרבי שניתן לקבוע בחוזה הלוואה ולגבות מלווה, והכול כמפורט בתוספת הראשונה, לפי העניין;
- “שיעור ריבית הפיגורים המרבי” – השיעור המרבי של ריבית פיגורים שניתן לקבוע בחוזה הלוואה ולגבות מלווה, והכול כמפורט בתוספת השנייה, לפי העניין;
- “תאגיד בנקאי” ו“תאגיד עזר” – כהגדרתם בחוק הבנקאות (רישוי);
- (8) בהגדרה “תוספת”, אחרי “למעט” יבוא “אלה:”, המילים “ריבית פיגורים” יסומנו כפסקה (1) ואחרי פסקה (1) יבוא:
- (2) “הוצאות שהוציא המלווה לשם גביית התשלום שהלווה פיגר בתשלומו כאמור בסעיף 7א”;
- (3) הוצאות שנדרשות לשם העמדת ההלוואה במועד העמדתה, מסוג ובסכום שקבע שר המשפטים, ובכלל זה, סכום כולל, לפי הצעת המפקח על הבנקים, המפקח על נותני שירותים פיננסיים או הממונה על שוק ההון, ביטוח וחסכון, לפי העניין, בהסכמת שר האוצר ונגיד בנק ישראל ובאישור ועדת החוקה חוק ומשפט, ורשאי שר המשפטים לקבוע הוראות שונות כאמור לגבי סוגי הלוואות ובתנאים שיקבע.”

⁶ ע”ר 1941, תוס’ 1, עמ’ 69, (א) 85.

(1) בכותרת השוליים, בסופה יבוא "ותיעוד הסכמת הלקוח";

(2) אחרי "טעון מסמך בכתב" יבוא "הסכמת הלקוח לכריתת חוזה ההלוואה תינתן במפורש ותתועד בידי המלווה, ויכול שתינתן בדרך של חתימת הלקוח על חוזה ההלוואה; שר המשפטים רשאי לקבוע הוראות לעניין אופן תיעוד ההסכמה כאמור".

בסעיף 3 לחוק העיקרי –

(1) במקום סעיף קטן (א) יבוא:

"(א) מלווה העומד לכרות חוזה הלוואה עם לווה, ימסור לו עותק ממנו והודמנות סבירה לעיין בו לפני כריתתו, וכן ימסור לו, לאחר כריתת החוזה, עותק מהחוזה שנכרת ומתיעוד הסכמת הלווה, והכל בהתאם לפרטי ההתקשרות שמסר הלווה למלווה; לעניין זה, "מסירה" – לרבות באמצעים אלקטרוניים";

(2) בסעיף קטן (ב) –

(א) ברישה, במקום "חוזה הלוואה יכלול" יבוא "מלווה יכלול בחוזה ההלוואה";

(ב) בפסקה (1), במקום "המלווה והלווה" יבוא "המלווה, הלווה והערב להלוואה, מספרי הזהות שלהם";

(ג) בפסקה (3), בסופה יבוא "לפי הידוע במועד כריתת חוזה ההלוואה";

(ד) בפסקה (5), לפני "מרכיבי הריבית" יבוא "בסיס הריבית";

(ה) אחרי פסקה (7) יבוא:

"(7א) ציון כל ההוצאות לפי פסקה (3) להגדרה "תוספת", וכן פירוט הסכומים של אותן הוצאות, ככל שהם ידועים למלווה";

(1) אחרי פסקה (8) יבוא:

"(8א) שיעור העלות המרבית של האשראי החל לגבי ההלוואה;

(8ב) שיעור ריבית הפיגורים המרבי החל לגבי ההלוואה";

(2) בפסקה (9) –

(1) במקום "בעת חתימת" יבוא "בעת כריתת";

(2) בסופה יבוא "ולעניין הלוואה בריבית משתנה או הלוואה צמודה למדד או לבסיס אחר – גם הבהרה כי הסכום עשוי להשתנות במהלך תקופת ההלוואה עקב שינוי שיעור הריבית או עקב ההצמדה";

(ח) בפסקה (10), המילים "לרבות העמדת הלוואה לפרעון מיידי" – יימחק, ואחרי "צעדים אלה" יבוא "וכן התנאים להעמדת הלוואה לפרעון מיידי";

(ט) בפסקה (11), במקום "בעת חתימת" יבוא "בעת כריתת";

(י) אחרי פסקה (11) יבוא:

"(11א) קיומה של זכות לפירעון מוקדם של ההלוואה ותנאיה כמפורט להלן: המועד למתן הודעה על הקדמת הפירעון ואופן מתן ההודעה, העמלות הכרוכות בפירעון המוקדם ואופן היוון יתרת ההלוואה או הפניה לנוסחה להיוון כאמור המתפרסמת באתר האינטרנט של המלווה;

(111ב) סך התוספת וההוצאות כאמור בפסקה (3) להגדרה תוספת שייוספו לקרן ההלוואה, אם כל תשלום ישולם במועדו, לפי תנאי הריבית והתוספת הידועים במועד כריתת חוזה ההלוואה, ולעניין הלוואה בריבית משתנה או הלוואה צמודה למדד או לבסיס אחר – גם הבהרה כי הסכום עשוי להשתנות במהלך תקופת ההלוואה עקב שינוי שיעור הריבית או עקב ההצמדה;

(111ג) זהות הגורם המפקח על פעילותו של המלווה;

(יא) בפסקה (12), אחרי "שר האוצר" יבוא "ונגיד בנק ישראל" והמילים "של הכנסת" – יימחקו;

(3) אחרי סעיף קטן (ב) יבוא:

"(ב1) שר המשפטים, בהתייעצות עם שר האוצר ונגיד בנק ישראל ובאישור ועדת החוקה חוק ומשפט, רשאי לפטור מלווים מהחובות כאמור בסעיפים קטנים (א) ו-(ב), כולן או חלקן, לגבי סוגי הלוואות ובתנאים שיקבעו";

(4) בסעיף קטן (ג), אחרי "שר האוצר" יבוא "ונגיד בנק ישראל";

(5) בסעיף קטן (ד), במקום "שר המשפטים רשאי לקבוע" יבוא "המפקח על הבנקים, המפקח על נתוני שירותים פיננסיים או הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון, לפי העניין, יקבעו";

(6) אחרי סעיף קטן (ד) יבוא:

"(ד1) מלווה יאפשר ללווה גישה סבירה לחוזה ההלוואה ולתנאיו במהלך תקופת החוזה וזמן סביר לאחריה";

(7) אחרי סעיף קטן (ה) יבוא:

"(ו) נתן המלווה את ההלוואה שלא במועד כריתת חוזה ההלוואה, ימסור ללווה מסמך, לרבות באמצעים אלקטרוניים, המציין את הסכום שקיבל הלווה בפועל ואת הפרטים הקבועים בסעיף קטן (ב)(9), ככל שחל בהם שינוי לאחר כריתת חוזה ההלוואה; שר המשפטים, בהתייעצות עם שר האוצר ונגיד בנק ישראל, רשאי לקבוע חובות גילוי נוספות שיחולו על המלווה לאחר כריתת חוזה ההלוואה."

הוספת סעיף 4א

5. אחרי סעיף 4 לחוק העיקרי יבוא:

"בסיס ההצמדה או 4א. בהלוואה צמודה למדד או לבסיס אחר או בהלוואה בריבית משתנה, ובכלל זה ריבית פיגורים משתנה, יהיו בסיס ההצמדה או בסיס הריבית, לפי העניין, מדד, ריבית או בסיס אחר, שאין למלווה שליטה על קביעתם ומפורסמים לציבור לפי דין או נוהג."

החלפת סעיף 5

6. במקום סעיף 5 לחוק העיקרי יבוא:

"הגבלת שיעור העלות הממשית של האשראי 5. (א) לא יכרות מלווה חוזה הלוואה שבו שיעור העלות הממשית של האשראי הידוע במועד כריתת החוזה עולה על שיעור העלות המרבית של האשראי הידוע באותו מועד, ולא יקבל תשלום לפי חוזה כאמור.

(ב) מלווה יכלול בחוזה הלוואה תנאי שלפיו שיעור העלות הממשית של האשראי הידוע במועד כריתת החוזה לא יעלה על שיעור העלות המרבית של האשראי הידוע באותו מועד, כאמור בסעיף קטן (א).

(ג) נכרת חוזה הלוואה ומתקיים אחד מהתנאים המפורטים להלן, יחושב שיעור העלות הממשית של האשראי לעניין סעיף קטן (א), כאילו נקבעה בחוזה ההלוואה ריבית קבועה בשיעור הריבית הגבוה ביותר מבין הריביות שגבה המלווה מהלווה במסגרת אותו חוזה:

(1) החוזה נערך בלא מסמך בכתב בניגוד להוראות סעיף 2;

(2) החוזה אינו כולל את הפרטים הקבועים בסעיף 3(ב)(2) עד (8) ו-(9), לרבות כפי שהוחל בסעיפים 15 ו-15ב;

(3) נקבע בחוזה בסיס הצמדה או בסיס ריבית שאינו כאמור בסעיף 4א.

7. במקום סעיף 6 לחוק העיקרי יבוא: החלפת סעיף 6

(א) לא יכרות מלווה חוזה הלוואה שבו שיעור ריבית הפיגורים הידוע במועד כריתת החוזה עולה על שיעור ריבית הפיגורים המרבי הידוע באותו מועד, ולא יקבל תשלום לפי חוזה כאמור.

(ב) מלווה יכלול בחוזה הלוואה תנאי שלפיו שיעור ריבית הפיגורים הידוע במועד כריתת החוזה לא יעלה על שיעור ריבית הפיגורים המרבי הידוע באותו מועד, כאמור בסעיף קטן (א).

(ג) נכרת חוזה הלוואה ומתקיים אחד מהתנאים המפורטים להלן, יחושב שיעור ריבית הפיגורים לעניין סעיף קטן (א), כאילו נקבעה בחוזה ההלוואה ריבית פיגורים קבועה בשיעור ריבית הפיגורים הגבוה ביותר מבין הריביות שגבה המלווה מהלווה במסגרת אותו חוזה:

(1) החוזה נערך בלא מסמך בכתב בניגוד להוראות סעיף 2;

(2) החוזה אינו כולל את הפרטים הקבועים בסעיף 3(ב)(2) עד (8), (9) ו-(11), לרבות כפי שהוחל בסעיפים 15א ו-15ב;

(3) נקבע בחוזה בסיס הצמדה או בסיס ריבית, לעניין ריבית פיגורים, שאינו כאמור בסעיף 4א.

8. בסעיף 7 לחוק העיקרי – תיקון סעיף 7

(1) במקום סעיף קטן (א) יבוא:

"(א) בלי לגרוע מהוראות כל דין, מלווה זכאי להקדים את מועד הפירעון של ההלוואה, כולה או חלקה, אם היה חשש ממשי לאי־פירעון ההלוואה, אם הסיכון לאי־פירעון ההלוואה גדל בשיעור ניכר, אם היתה הפרה יסודית של חוזה ההלוואה או אם התקיימו תנאים אחרים המחייבים ביצוע מיידי של פעולה כאמור לגבי ההלוואה";

(2) סעיף קטן (ב) – בטל;

(3) בסעיף קטן (ג) –

(א) האמור בו יסומן בפסקה "1" ובה, במקום "כי עליו לשלם את התשלומים שבפיגור" יבוא "בדבר הקדמת מועד הפירעון, שבה יפרט, בין השאר, פעולות שהלווה יכול לנקוט כדי למנוע את הקדמת מועד הפירעון, ככל שישנן", במקום "מ־14 ימים מיום משלוח הדרישה" יבוא "מ־21 ימי עסקים מיום משלוח ההתראה";

(ב) אחרי פסקה (1) יבוא:

"(2) מלווה לא חייב למסור התראה כאמור בפסקה (1), אם קיימות נסיבות מיוחדות שבהן יש חשש ממשי שעמידה בהוראות אותה פסקה תוביל לפגיעה ביכולת הגבייה של המלווה בשל אחד מאלה, ובלבד שניתנה התראה ללווה בהקדם האפשרי לאחר שהוסר החשש:

(א) שינוי לרעה בכושר הפירעון של הלקוח;

(ב) תנאים אחרים המחייבים ביצוע מיידי של פעולה לגבי הלוואה";

(4) בסעיף קטן (ד), במקום "שבפיגור, את" יבוא "שבפיגור ואת", במקום "משלוח הדרישה", יבוא "משלוח ההתראה, ככל שישנם", ואחרי "מועד פירעונו" יבוא "בהתאם לאמור בסעיף קטן (ה); לגבי חוזה הלוואה שעניינו מסגרת אשראי, יראו בקיומה של יתרת חוב העולה על מסגרת האשראי שאושרה על ידי המלווה כתשלום שבפיגור";

(5) בסעיף קטן (ה), במקום "לא שילם הלווה כנדרש" יבוא "הסתיימה התקופה הקבועה בהתראה ולא פעל הלווה למניעת הקדמת מועד הפירעון כאמור בהתראה".

הוספת סעיף 7א

9. אחרי סעיף 7 לחוק העיקרי יבוא:

"הוצאות לגביית תשלום שבפיגור 7א. מלווה רשאי לגבות מלווה רק הוצאות סבירות שהוציא לשם גביית תשלום שהלווה פיגר בתשלומו לפי חוזה ההלוואה, ושנקבע בחוזה ההלוואה שהוא רשאי לגבותן מהלווה; שר המשפטים רשאי לקבוע את סוג ההוצאות שרשאי המלווה לגבות מהלווה כאמור, את הסכום המרבי שלהן, ואת התנאים לגבייתן"

תיקון סעיף 8

10. בסעיף 8 לחוק העיקרי –

(1) בסעיף קטן (א) –

(א) במקום "לביצוע פסק דין או לביצוע שטר" יבוא "לביצוע פסק דין, לביצוע שטר או לביצוע תביעה על סכום קצוב" ובמקום "העתק של פסק הדין או של החוזה, לפי העניין" יבוא "העתק של חוזה ההלוואה וכן העתק של פסק הדין או את השטר, לפי העניין";

(ב) בסופו יבוא "ואולם מלווה מוסדי יהיה רשאי לצרף לכתב התביעה או לבקשה כאמור, במקום העתק של חוזה ההלוואה, רשומה מוסדית כהגדרתה בסעיף 35 לפקודת הראיות [נוסח חדש], התשל"א-1971, בקשר לחוזה ההלוואה, בהתאם להוראות הדין, ובלבד שהיא כוללת את כל הפרטים שיש לגלותם במסגרת חוזה ההלוואה לפי סעיף 3(ב).";

(2) בסעיף קטן (ב) –

(א) בפסקה (1), בסופה יבוא "לרבות כפי שהוחל בסעיפים 15 ו-16, ולענין מלווה מוסדי – גם הפרטים שעליו לגלותם לפי חוק אחר החל בענין כאמור בסעיף 16, וכן קיומן של התראות בשל הפיגור בתשלומים";

(ב) בפסקה (4), במקום "וסכומי הריבית" יבוא "בחלוקה לפי קרן, הצמדה, ריבית";

(ג) בפסקה (5), אחרי "הריבית" יבוא "וריבית הפיגורים";

(ד) אחרי פסקה (5) יבוא:

"(א5) הסכום שהמלווה דורש מהלווה בשל הוצאות שהוציא לגביית תשלום שהלווה פיגר בתשלומו, כאמור בסעיף 7א";

(ה) בפסקה (6), בסופה יבוא "ונגיד בנק ישראל".

11. בסעיף 9(א) לחוק העיקרי, במקום "כי החוזה או תנאי בו אינם מתאימים להוראות סעיפים 5, 6 או 7, או כי המלווה לא גילה גילוי מלא של הפרטים המהותיים לחוזה ההלוואה" יבוא "כי חוזה ההלוואה או תנאי בו אינם מתאימים לדרישות לפי חוק זה, ולגבי מלווה מוסדי – לדרישות לפי חוק זה או לפי חוק אחר החל בענין כאמור בסעיף 16".

תיקון סעיף 9

12. בסעיף 10 לחוק העיקרי –

תיקון סעיף 10

(1) במקום סעיף קטן (א) יבוא:

"(א) (1) ביקש מלווה לנקוט הליכים נגד לווה בתיק הוצאה לפועל לביצוע פסק דין שניתן במעמד צד אחד, לביצוע שטר או לביצוע תביעה על סכום קצוב, בקשר לחוזה ההלוואה, רשאי רשם הוצאה לפועל, ביוזמתו או על פי בקשה, לסרב לנקוט את ההליכים המבוקשים, ובכלל זה להורות על אי-פתיחת תיק הוצאה לפועל או סגירתו, אם היה לו יסוד להניח כי חוזה ההלוואה או תנאי בו אינם מתאימים לדרישות לפי חוק זה, ולגבי מלווה מוסדי – לדרישות לפי חוק זה או לפי חוק אחר החל בענין כאמור בסעיף 16; ואולם לא יורה רשם הוצאה לפועל על אי-פתיחת תיק ביוזמתו אלא לאחר שנתן לצדדים הזדמנות לטעון את טענותיהם.

(2) מנהל לשכת הוצאה לפועל רשאי לסרב לנקוט הליכים בתיק הוצאה לפועל לביצוע שטר או לביצוע תביעה על סכום קצוב כאמור בפסקה (1), בנסיבות המנויות בצו שקבע שר המשפטים, באישור ועדת החוקה חוק ומשפט";

(2) סעיף קטן (ב) – בטל;

⁷ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 18, עמ' 421.

(3) בסעיף קטן (ג), במקום "בסעיף קטן (ב)" יבוא "בסעיף קטן (א)", במקום "ראש ההוצאה לפועל" יבוא "רשם ההוצאה לפועל", אחרי "ההליכים המבוקשים" יבוא "כאמור באותו סעיף קטן", במקום "ריבית וריבית פיגורים" יבוא "ריבית פיגורים" ובסופו יבוא "לתקופת השיהוי";

(4) בסעיף קטן (ד), במקום הרישה עד המילים "ידון בענין" יבוא "הוגש לבית המשפט המוסמך ערעור על החלטה של רשם ההוצאה לפועל לסרב לנקוט הליכים של הוצאה לפועל לפי סעיף זה, ידון בית המשפט בעניין";

(5) סעיף קטן (ה) – בטל.

13. בסעיף 14 לחוק העיקרי – תיקון סעיף 14

(1) בכל מקום, במקום "ראש ההוצאה לפועל" יבוא "רשם ההוצאה לפועל";

(2) במקום "בית המשפט המחוזי" יבוא "בית משפט השלום".

14. בסעיף 15 לחוק העיקרי – תיקון סעיף 15

(1) במקום סעיף קטן (א) יבוא:

"(א) הוראות סעיפים 3, 2, 5(ב) ו-1(ג) ו-1(2) ו-6(ב) ו-1(ג) ו-7, לא יחולו על מלווה יחיד שנתן הלוואה שלא דרך עיסוק; לענין זה יראו מלווה שנתן הלוואה למי שאינו קרוב משפחתו כמי שנתן הלוואה דרך עיסוק, אלא אם כן הוכיח המלווה אחרת; לענין סעיף קטן זה, "קרוב משפחה" – בן זוג, הורה, הורה הורה, בן או בת ובני זוגם, אח או אחות וילדיהם, גיס, גיסה, דוד או דודה וילדיהם, חותן, חותנת, חם, חמות, חתן, כלה, נכד או נכדה, לרבות חורגים";

(2) בסעיף קטן (ב) –

(א) ברישה, במקום "סעיפים 5 ו-6" יבוא "סעיפים 5, 6 ו-15ד(א)(2) עד (4)";

(ב) אחרי "שר האוצר" יבוא "ונגיד בנק ישראל" והמילים "של הכנסת" – יימחקו;

(3) במקום סעיף קטן (ד) יבוא:

"(ד) הוראות סעיפים 2 עד 7, 15 ו-15ה לא יחולו על מלווה שנתן הלוואה באמצעות בעל רישיון להפעלת מערכת לתיווך באשראי.

(ה) הוראות חוק זה לא יחולו על הלוואה שבה הלווה אינו נדרש לשלם כל תמורה מעבר לסכום שקיבל בפועל וכן לא יחולו על הלוואה שבה הלווה נדרש לשלם תמורה כאמור שהיא הצמדה לשער החליפין למטבע הישראלי או למדד המחירים לצרכן שמפרסמת הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה.

(ו) הוראות חוק זה לא יחולו על מי שעיסוקו במתן אשראי שאינו נושא ריבית, ליחיד, או לאחר שעיסוקו במתן אשראי כאמור – לענין עיסוק כאמור, שלא למטרת רווח, שפטור מחובת קבלת רישיון למתן אשראי בהתאם לסעיף 13(א)(15) לחוק שירותים פיננסיים מוסדרים; לענין סעיף קטן זה, "ריבית" – כהגדרתה בסעיף 25 לחוק שירותים פיננסיים מוסדרים."

הוספת סעיפים
15א עד 15ה

15. אחרי סעיף 15 לחוק העיקרי יבוא:

15א. בחוזה הלוואה בין לווה למלווה שעניינו מסגרת אשראי, יחולו לענין מסגרת האשראי הוראות חוק זה, בשינויים המחוייבים ובשינויים אלה:
"החלת הוראות על חוזה הלוואה שעניינו מסגרת אשראי

(1) במקום ההגדרה "שיעור העלות הממשית של האשראי" יקראו:

"שיעור העלות הממשית של האשראי" – היחס שבין סך כל הסכומים שלוה נדרש לשלם בקשר לחוזה ההלוואה, מעבר לסכום שהמלווה התחייב להעמיד ללווה, למעט סכומים כאמור בפסקאות (1) עד (3) להגדרה "תוספת", ובין הסכום שהמלווה התחייב להעמיד ללווה";

(2) יקראו את סעיף 3(ב), לענין חוזה ההלוואה שקובע את התנאים הכלליים של מסגרת האשראי, כמפורט להלן, ויראו מלווה שכלל בחוזה ההלוואה כאמור את התנאים שבסעיף 3(ב) כפי שהוא מוחל בפסקה זו כמי שמילא אחר חובת הגילוי לפי אותו סעיף:

(א) סכום ההלוואה לפי פסקה (2) של אותו סעיף קטן יהיה הסכום שהמלווה התחייב להעמיד ללווה;

(ב) פסקה (3) – לא תיקרא;

(ג) בפסקה (4), הסיפה החל במילים "המביא בחשבון" – לא תיקרא;

(ד) אחרי פסקה (4) יקראו:

"(א4) ציון כי הריבית תחול על כל סכום של ניצול יתרת מסגרת האשראי, לרבות סכומי הריבית שטרם נפרעו ושנצברו בשל תקופות קודמות";

(ה) בפסקה (11), המילים "המביא בחשבון גם ריבית דריבית" – לא ייקראו;

(3) מלווה ימסור ללווה דוח תקופתי הכולל פרטים על מימוש מסגרת האשראי והסכומים שהוא נדרש לשלם בשל המימוש; שר המשפטים רשאי לקבוע הוראות לענין תדירות מסירת הדוח וכן רשאי הוא לקבוע את הפרטים שייכללו בו;

(4) הוגדלה מסגרת האשראי באותם תנאים שבחווזה ההלוואה, לא יחולו החובות לפי סעיפים 2 ו-3(א) ו-3(ב) במועד הגדלת מסגרת האשראי, והמלווה ימסור ללווה, לאחר המועד האמור, מסמך המתעד את הגדלת מסגרת האשראי ואת מסגרת האשראי החדשה, ובכלל זה את שיעור הריבית שיחול לגבי המסגרת החדשה.

(א) בחוזה ההלוואה בין לווה ומלווה שעניינו ניכיון שטר שמשך מי שאינו הלווה, יראו במלווה שכלל במסמכים המפורטים להלן את הפרטים שלהלן כמי שמילא אחר חובת הגילוי לפי סעיף 3(ב):

(1) חוזה ההלוואה הקובע את התנאים הכלליים של ניכיון השטר, ובו הפרטים הקבועים בסעיף 3(ב)(1), (8), (10), (11), (11א) ו-11ג), בשינויים המחויבים;

15. החלת חובת הגילוי על חוזה ההלוואה שעניינו ניכיון שטר או חוזה ההלוואה שעניינו שירותי ניכיון בעסקאות בכרטיסי חיוב

(2) מסמך משלים, שנמסר ללווה טרם ביצוע ניכיון השטר, ובו פרטים אלה:

(א) הפרטים הקבועים בסעיף 3(ב)(1) וכן הפרטים כאמור לעניין מושך השיק, ולעניין מסב השיק ככל שהם ידועים למלווה;

(ב) סכום השטר;

(ג) כל סכום שינוכה מהשטר;

(ד) הסכום שקיבל הלווה בפועל;

(ה) שיעור העלות הממשית של האשראי;

(ו) שיעור העלות המרבית של האשראי החל לגבי ההלוואה.

(ב) (1) בחוזה הלוואה בין לווה למלווה שעניינו שירותי ניכיון בעסקאות בכרטיסי חיוב כמשמעותם בסעיף 7א לחוק הבנקאות (שירות ללקוח), התשמ"א-1981,⁸ יראו מלווה שכלל בחוזה הלוואה הקובע את התנאים הכלליים של השירותים כאמור את הפרטים הקבועים בסעיף 3(ב)(1), (4) עד (8ב), (10) עד (11א) ו-(11ג), בשינויים המחויבים, כמי שמילא אחר חובת הגילוי לפי סעיף 3(ב).

(2) בחוזה הלוואה כאמור בפסקה (1), ימסור המלווה ללווה דוח תקופתי, במועדים כפי שקבע שר המשפטים, אם קבע, הכולל פרטים אלה:

(א) סכום התקבולים שהומחו למלווה;

(ב) כל סכום שנוכה מהתקבולים כאמור בפסקת משנה (א);

(ג) הסכום שקיבל הלווה בפועל;

(ד) שיעור העלות הממשית של האשראי;

(ה) שיעור ריבית הפיגורים בחישוב שנתי, המביא בחשבון גם ריבית דריבית, אם שולמה בעד התקופה שאליה מתייחס הדוח.

החלת הוראות על תאגידי 15ג. שר המשפטים, בהסכמת שר האוצר ונגיד בנק ישראל ובאישור ועדת החוקה חוק ומשפט, רשאי לקבוע כי הוראות החוק, כולן או חלקן, החלות על לווים יחולו על סוגי תאגידיים כפי שיקבע; קבע השר כאמור לא יראו כהלוואה, לעניין חוק זה, רכישה של תעודות התחייבות שהוצעו לציבור על פי תשקיף כמשמעותו בחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968,⁹ רכישה של תעודות התחייבות שפרק ה'3 לחוק האמור חל עליהן, או רכישה של תעודות התחייבות הרשומות או המיועדות

⁸ ס"ח התשמ"א, עמ' 258.

⁹ ס"ח התשכ"ח, עמ' 234.

להירשם למסחר בבורסה בהתאם לתקנון הבורסה כמשמעותו
בסעיף 46 לאותו חוק.

עונשין

715. ד15 (א) מלווה שעשה אחד מאלה, דינו – מאסר שלוש שנים:

(1) עשה אחד מהמפורטים בפסקאות משנה (א) עד (ה)
שלהלן במטרה להתחמק מהחובות או מהאיסורים
הקבועים בחוק זה:

(א) כרת חוזה הלוואה בלא מסמך בכתב בניגוד
להוראות סעיף 2;

(ב) כרת חוזה הלוואה בלי שכלל בו את כל
הפרטים הקבועים בסעיף 3(ב) עד (9) ו־11);

(ג) כרת חוזה הלוואה שעניינו מסגרת אשראי
בלי שכלל בו את הפרטים הקבועים בסעיף 3(ב),
כפי שהוא מוחל בסעיף 15א;

(ד) כרת חוזה הלוואה שעניינו ניכיון שטר
בלי שכלל בו את הפרטים הקבועים בסעיף 3(ב),
כפי שהוא מוחל בסעיף 15ב(א)1), או בלי שכלל
במסמך משלים את הפרטים הקבועים בסעיף
15ב(א)2), למעט פסקת משנה (א) שבו;

(ה) כרת חוזה הלוואה שעניינו שירותי ניכיון
בעסקאות בכרטיסי חיוב בלי שכלל בו את
הפרטים הקבועים בסעיף 3(ב), כפי שהוא מוחל
בסעיף 15ב(ב)1);

(2) כרת חוזה הלוואה שבו שיעור העלות הממשית
של האשראי הידוע במועד כריתת החוזה עולה על
שיעור הריבית הקבוע בתוספת השלישית הידוע
באותו המועד;

(3) כרת חוזה הלוואה שבו שיעור ריבית הפיגורים
הידוע במועד כריתת החוזה עולה על שיעור הריבית
הקבוע בתוספת השלישית הידוע באותו המועד;

(4) קיבל תשלום לפי חוזה הלוואה שמתקיים בו
האמור בפסקה (2) או (3).

(ב) מלווה שעשה אחד מאלה, דינו – קנס כאמור בסעיף
61(א)2) לחוק העונשין, התשל"ז–1977¹⁰:

(1) כרת חוזה הלוואה בלא מסמך בכתב בניגוד
להוראות סעיף 2;

(2) כרת חוזה הלוואה בלי שכלל בו את כל הפרטים
הקבועים בסעיף 3(ב) עד (9) ו־11);

(3) כרת חוזה הלוואה שעניינו מסגרת אשראי בלי
שכלל בו את הפרטים הקבועים בסעיף 3(ב), כפי שהוא
מוחל בסעיף 15א;

¹⁰ ס"ח התשל"ז, עמ' 226.

(4) כרת חוזה הלוואה שעניינו ניכיון שטר בלי שכלל בו את הפרטים הקבועים בסעיף 3(ב), כפי שהוא מוחל בסעיף 15(א)(1), או בלי שכלל במסמך משלים את הפרטים הקבועים בסעיף 15(א)(2), למעט פסקת משנה (א) שבו;

(5) כרת חוזה הלוואה שעניינו שירותי ניכיון בעסקאות בכרטיסי חיוב בלי שכלל בו את הפרטים הקבועים בסעיף 3(ב), כפי שהוא מוחל בסעיף 15(ב)(1);

(6) קבע בחוזה הלוואה, שעניינו הלוואה צמודה למדד או לבסיס אחר או בהלוואה בריבית משתנה, בסיס הצמדה או בסיס ריבית שאינו כאמור בסעיף 4א;

(7) לא כלל בחוזה הלוואה תנאי שלפיו שיעור העלות הממשית של האשראי הידוע במועד כריתת החוזה לא יעלה על שיעור העלות המרבית של האשראי הידוע באותו מועד, בניגוד להוראות סעיף 5(ב);

(8) לא כלל בחוזה הלוואה תנאי שלפיו שיעור ריבית הפיגורים הידוע במועד כריתת החוזה לא יעלה על שיעור ריבית הפיגורים המרבי הידוע באותו מועד, בניגוד להוראות סעיף 6(ב).

15.ה. (א) בסעיף זה –

עיצום כספי על מלווה מוסדי

“הסכום הקובע” – כמפורט להלן, לפי העניין;

(1) לעניין תאגיד בנקאי, תאגיד עזר או סולק – סכום העיצום הכספי שהיה מוטל על תאגיד בנקאי, תאגיד עזר או סולק בשל הפרת הוראה מהוראות ניהול בנקאי תקין כאמור בסעיף 14(א)(1) לפקודת הבנקאות, 1941;

(2) לעניין מבטח – סכום העיצום הכספי שהיה מוטל על המבטח בשל הפרת הוראה המנויה בחלק ג' בתוספת השלישית לחוק הפיקוח על הביטוח;

(3) לעניין חברה מנהלת – סכום העיצום הכספי שהיה מוטל על החברה המנהלת בשל הפרת הוראה המנויה בחלק ג' בתוספת הראשונה לחוק קופות גמל;

(4) לעניין בעל רישיון למתן אשראי, בעל רישיון למתן שירותי פיקדון ואשראי או בעל רישיון להפעלת מערכת לתיווך באשראי – סכום העיצום הכספי שהיה מוטל על בעל רישיון כאמור בשל הפרת הוראה המנויה בסעיף 72(ב) לחוק שירותים פיננסיים מוסדרים.

(ב) הפר מלווה מוסדי הוראה מההוראות לפי חוק זה, כמפורט להלן, רשאי המפקח על הבנקים, הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון או המפקח על נותני שירותים פיננסיים, לפי העניין, להטיל עליו עיצום כספי לפי הוראות סעיף זה, בסכום הקובע:

- (1) כרת חוזה הלוואה בלא מסמך בכתב או לא תיעוד את הסכמת הלקוח לכריתת חוזה הלוואה, בניגוד להוראות לפי סעיף 2;
- (2) כרת חוזה הלוואה בלי שכלל בו את כל הפרטים הקבועים בסעיף 3(ב);
- (3) כרת חוזה הלוואה שעניינו מסגרת אשראי בלי שכלל בו את הפרטים הקבועים בסעיף 3(ב), כפי שהוא מוחל בסעיף 15א;
- (4) כרת חוזה הלוואה שעניינו ניכיון שטר בלי שכלל בו את הפרטים הקבועים בסעיף 3(ב), כפי שהוא מוחל בסעיף 15ב(א)1, או בלי שכלל במסמך משלים את הפרטים הקבועים בסעיף 15ב(א)2;
- (5) כרת חוזה הלוואה שעניינו שירותי ניכיון בעסקאות בכרטיסי חיוב בלי שכלל בו את הפרטים הקבועים בסעיף 3(ב), כפי שהוא מוחל בסעיף 15ב(ב)1;
- (6) קבע בחוזה הלוואה, שעניינו הלוואה צמודה למדד או לבסיס אחר או הלוואה בריבית משתנה, בסיס הצמדה או בסיס ריבית שאינו כאמור בסעיף 4א;
- (7) כרת חוזה הלוואה שבו שיעור העלות הממשית של האשראי הידוע במועד כריתת החוזה עולה על שיעור העלות המרבית של האשראי הידוע באותו מועד, בניגוד להוראות סעיף 5(א);
- (8) לא כלל בחוזה הלוואה תנאי שלפיו שיעור העלות הממשית של האשראי הידוע במועד כריתת החוזה לא יעלה על שיעור העלות המרבית של האשראי הידוע באותו מועד, בניגוד להוראות סעיף 5(ב);
- (9) כרת חוזה הלוואה שבו שיעור ריבית הפיגורים הידוע במועד כריתת החוזה עולה על שיעור ריבית הפיגורים המרבי הידוע באותו מועד, בניגוד להוראות סעיף 6(א);
- (10) לא כלל בחוזה הלוואה תנאי שלפיו שיעור ריבית הפיגורים הידוע במועד כריתת החוזה לא יעלה על שירות ריבית הפיגורים המרבי הידוע באותו מועד, בניגוד להוראות סעיף 6(ב);
- (11) לענין חוזה הלוואה שעניינו מסגרת אשראי –
- (א) לא מסר דוח תקופתי או לא כלל בו את הפרטים הנדרשים, בניגוד להוראות לפי סעיף 15א(3);
- (ב) לא מסר מסמך המתעד את הגדלת מסגרת האשראי ואת מסגרת האשראי החדשה, בניגוד להוראות סעיף 15א(4);

(12) לעניין חוזה הלוואה שעניינו שירותי ניכיון בעסקאות בכרטיסי חיוב – לא מסר דוח תקופתי או לא כלל בו את הפרטים הנדרשים בניגוד להוראות לפי סעיף 15ב(ב)2.

(ג) כרת מלווה מוסדי חוזה הלוואה כאמור בסעיף 15ד(א)2) עד 4), רשאי המפקח על הבנקים, הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון או המפקח על נותני שירותים פיננסיים, לפי העניין, להטיל עליו עיצום כספי לפי הוראות סעיף זה, בשיעור כפל הסכום הקובע.

(ד) על עיצום כספי לפי סעיף זה לגבי תאגיד בנקאי יחולו ההוראות לפי סעיפים 14ט עד 14טו לפקודת הבנקאות, 1941, בשינויים המחויבים.

(ה) על עיצום כספי לפי סעיף זה לגבי מבטח יחולו ההוראות לפי סעיפים 92א עד 92ד, 92טז(א) ו-92ז עד 92כב לחוק הפיקוח על הביטוח, בשינויים המחויבים.

(ו) על עיצום כספי לפי סעיף זה לגבי חברה מנהלת יחולו ההוראות לפי סעיפים 44 ו-47 לחוק קופות גמל, למעט הוראות סעיפים 92טז(ב) ו-92כג לחוק הפיקוח על הביטוח, כפי שהוא מוחל בסעיף 47 לחוק קופות גמל, בשינויים המחויבים.

(ז) על עיצום כספי לפי סעיף זה לגבי בעל רישיון למתן אשראי, בעל רישיון למתן שירותי פיקדון ואשראי או בעל רישיון להפעלת מערכת לתיווך באשראי יחולו ההוראות לפי סעיפים 72(ד) ו-74 עד 93 לחוק שירותים פיננסיים מוסדריים, בשינויים המחויבים, ובכלל זה הסמכות להמציא למפר, במקום הודעה על כוונת חיוב, הודעה על אפשרות להגיש התחייבות וערבון.

16. בסעיף 16 לחוק העיקרי, אחרי "כל דין" יבוא "ועל חובותיו של מלווה מוסדי על פי כל דין".

17. אחרי סעיף 18 לחוק העיקרי יבוא:

"שינוי התוספת 18א. שר האוצר, בהסכמת נגיד בנק ישראל ושר המשפטים ובאישור ועדת החוקה חוק ומשפט, רשאי, בצו, לשנות את התוספת הראשונה, את התוספת השנייה ואת התוספת השלישית."

הוספת תוספת ראשונה, תוספת שנייה ותוספת שלישית

18. אחרי סעיף 19 לחוק העיקרי יבוא:

תוספת ראשונה

(סעיף 1, ההגדרה "שיעור העלות המרבית של האשראי")

שיעור העלות המרבית של האשראי

(1) לגבי הלוואה הניתנת בשקלים חדשים – ריבית בנק ישראל בתוספת 15 נקודות האחוז; לעניין זה, "ריבית בנק ישראל" – הריבית שקובע בנק ישראל במסגרת ההחלטות המוניטריות התקופתיות, המשמשת את הבנק לצורך מתן הלוואות לתאגידים הבנקאיים או לצורך קבלת הלוואות מתאגידים בנקאיים, כשיעורה מזמן לזמן, המתפרסמת באתר האינטרנט של בנק ישראל, והידועה במועד כריתת חוזה הלוואה;

(2) לגבי הלוואה הניתנת במטבע חוץ – ריבית הליבור בתוספת 15 נקודות האחוז, ואם ההלוואה ניתנת במטבע של מדינת חוץ שלגביו לא מפורסם מדד הליבור – ריבית הבנק המרכזי באותה מדינה בתוספת 15 נקודות האחוז; לעניין זה, "ריבית הליבור" – ריבית סמן יומית להלוואות בין-בנקאיות לפרק זמן של שנה בין הבנקים בלונדון (London Inter-Bank Offered Rate) המתפרסמת לידיעת הציבור;

(3) לגבי הלוואה לתקופה שאינה עולה על שלושה חודשים ושאינן לצדדים אפשרות להאריכה או לחדשה בתנאים דומים, שנותן מלווה מוסדי, בין שהיא ניתנת בשקלים חדשים ובין במטבע חוץ –

(א) לגבי תאגיד בנקאי, תאגיד עזר וסולק – ריבית כאמור בפרט (1) או (2), לפי העניין, בתוספת 5 נקודות האחוז, אלא אם כן קבע המפקח על הבנקים, בהתייעצות עם המפקח על נותני שירותים פיננסיים, ריבית אחרת והיא פורסמה בדרך האמורה בסעיף 5(ג2) לפקודת הבנקאות, 1941; המפקח רשאי לקבוע לעניין זה ריביות שונות לסוגי הלוואות;

(ב) לגבי חברה מנהלת, מבטח, בעל רישיון למתן אשראי, בעל רישיון למתן שירותי פיקדון ואשראי או בעל רישיון להפעלת מערכת לחיוב באשראי – ריבית כאמור בפרט (1) או (2), לפי העניין, בתוספת 5 נקודות האחוז, אלא אם כן קבע המפקח על נותני שירותים פיננסיים או הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון, לפי העניין, בהתייעצות עם המפקח על הבנקים, ריבית אחרת והיא פורסמה בדרך האמורה בסעיף 5 לחוק שירותים פיננסיים מוסדריים; המפקח על נותני שירותים פיננסיים או הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון, לפי העניין, רשאי לקבוע לעניין זה ריביות שונות לסוגי הלוואות;

(4) בתוספת זו, "הלוואה" – כהגדרתה בסעיף 1, למעט הלוואה שניתנה לעוסק שלא לשימוש אישי, ביתי או משפחתי, שעניינה ניכיון שטר, שמשך מי שאינו הלווה, ולמעט הלוואה שניתנה כנגד המחאה של זכות לקבלת תשלום שאינה ניכיון שטר.

תוספת שנייה

(סעיף 1, ההגדרה "שיעור ריבית הפיגורים המרבי")

שיעור ריבית הפיגורים המרבי

שיעור ריבית הפיגורים המרבי לעניין הלוואה כהגדרתה בפרט (4) לתוספת הראשונה – שיעור העלות המרבית של האשראי כשהוא מוכפל ב-1.2, בחישוב שנתי.

תוספת שלישית

(סעיף 15ד(א)(2) עד (4))

שיעור הריבית לעניין עונשין

(1) לגבי הלוואה הניתנת בשקלים חדשים – ריבית בנק ישראל כהגדרתה בפרט (1) לתוספת הראשונה, בתוספת 30 נקודות האחוז;

(2) לגבי הלוואה הניתנת במטבע חוץ – ריבית הליבור כהגדרתה בפרט (2) לתוספת הראשונה, בתוספת 30 נקודות האחוז, ואם ההלוואה ניתנת במטבע של מדינת חוץ שלגביו לא מפורסם מדד הליבור – ריבית הבנק המרכזי באותה מדינה בתוספת 30 נקודות האחוז.

19. בפקודת הבנקאות, 1941¹¹, בסעיף 15 ג –
- (1) בסעיף קטן (א), במקום "ד-13" יבוא "13א", 14ח(א)1 ו-14ט עד 14טו¹²;
- (2) בסעיף קטן (ב), במקום "14ח(1)" יבוא "14ח(א)1"¹³.
20. בחוק איסור הלבנת הון, התש"ס-2000¹², בתוספת הראשונה, אחרי פרט (118) יבוא:
- "(118) עבירה לפי סעיף 15ד(א) לחוק אשראי הוגן, התשנ"ג-1993¹³.";
21. בחוק מאבק בארגוני פשיעה, התשס"ג-2003¹⁴, בתוספת הראשונה, אחרי פרט 7 ב יבוא:
- "ג. עבירה לפי סעיף 15ד(א) לחוק אשראי הוגן, התשנ"ג-1993¹⁵."
22. בחוק הבנקאות (שירות ללקוח), התשמ"א-1981¹⁶, בסעיף 5א1, אחרי סעיף קטן (ד) יבוא:
- "ה) הוראות סעיף זה לא יחולו על הלוואה שסעיף 7 לחוק אשראי הוגן, התשנ"ג-1993, חל עליה"¹⁷.
23. (א) תחילתו של חוק זה 15 חודשים מיום פרסומו (להלן – יום התחילה), והוא יחול על חוזה הלוואה שנכרת ביום התחילה ואילך.
- (ב) על אף האמור בסעיף קטן (א), תחילתם של סעיפים 5(א) ו-6(א), התוספת הראשונה והתוספת השנייה לחוק העיקרי, כנוסחם בחוק זה, לענין מלווה מוסדי, 60 ימים מיום פרסומו של חוק זה (בסעיף קטן זה – יום התחילה המוקדם), ויחולו לענין זה ההגדרות הנוגעות לענין שבסעיף 1 לחוק העיקרי, כנוסחו בחוק זה; בסעיף קטן זה, "מלווה מוסדי" – כהגדרתו בסעיף 1 לחוק העיקרי, כנוסחו בחוק זה, למעט תאגיד בנקאי, תאגיד עזר או סולק כהגדרתם באותו סעיף, ולענין התקופה שמיום התחילה המוקדם עד יום תחילתו של חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (שירותים פיננסיים מוסדיים) (תיקון מס' 4), התשע"ז-2017¹⁸ – לרבות מי שעוסק בהפעלת מערכת מקוונת הפועלת באמצעות רשת האינטרנט, המשמשת לתיווך בין מלווים ללווים לשם ביצוע עסקאות למתן אשראי ולתפעולן של עסקאות כאמור.
- (ג) תקנות ראשונות כאמור בהגדרה "הלוואה" ובפסקה (3) להגדרה "תוספת" שבסעיף 1 לחוק העיקרי, כנוסחן בחוק זה, ייקבעו לא יאוחר משישה חודשים מיום פרסומו של חוק זה.
- (ד) טפסים ראשונים כאמור בסעיף 3(ד) לחוק העיקרי, כנוסחו בחוק זה, ייקבעו בתוך שמונה חודשים מיום פרסומו של חוק זה.
24. (א) בתקופה שמתום שנתיים מיום התחילה ועד תום שלוש שנים מאותו מועד, יבחן בנק ישראל את ממוצע שיעור העלות הממשית של האשראי שניתן על ידי תאגידיים בנקאיים ללווים, לענין סוגים שונים של עסקאות אשראי; בחינה כאמור תיעשה בשם לב לשינוי ברמת הסיכון של הלווים, אם היה.
- (ב) מצא בנק ישראל, לאחר בחינה כאמור בסעיף קטן (א), כי קביעת שיעור העלות המרבית של האשראי לפי חוק זה הביאה לעלייה בממוצע שיעור העלות הממשית של האשראי כאמור ללא הצדקה, ימליץ לשר האוצר אם להוריד את שיעור העלות המרבית של האשראי לפי הוראות סעיף 18 לחוק העיקרי, כנוסחו בחוק זה.

¹¹ ע"ר 1941, תוס' 1, עמ' (ע) 69, 85 (א) ס"ח התשע"ו, עמ' 1129.

¹² ס"ח התש"ס, עמ' 293; התשע"ז, עמ' 1201.

¹³ ס"ח התשנ"ג, עמ' 174.

¹⁴ ס"ח התשס"ג, עמ' 502; התשע"ו, עמ' 928.

¹⁵ ס"ח התשנ"ג, עמ' 174.

¹⁶ ס"ח התשמ"א, עמ' 258; התשע"ז, עמ' 1158.

¹⁷ ס"ח התשנ"ג, עמ' 174.

¹⁸ ס"ח התשע"ו, עמ' 1076.

(ג) שר האוצר יבחן, לאחר קבלת המלצת בנק ישראל כאמור בסעיף קטן (ב), אם יש מקום להפעיל את סמכותו לפי הוראות סעיף 18 לחוק העיקרי, כנוסחו בחוק זה, ולהוריד את שיעור העלות המרבית של האשראי.

(ד) המליץ בנק ישראל לשר האוצר שלא להוריד את שיעור העלות המרבית של האשראי אף שמצא כי נגרמה עלייה בממוצע שיעור העלות הממשית של האשראי הניתן על ידי תאגידים בנקאיים ללווים בלא הצדקה, כאמור בסעיף קטן (ב), יתייצב נגיד בנק ישראל לפני ועדת החוקה חוק ומשפט, וינמק את המלצתו כאמור.

(ה) בתום שלוש שנים מיום התחילה, יבחנו בנק ישראל ורשות שוק ההון, ביטוח וחיסכון את ממוצע שיעור העלות הממשית של האשראי הניתן ללווים שהם תאגידים קטנים, בין השאר בהתחשב ברמת הסיכון שלהם, וימליצו לשר המשפטים אם להחיל את הוראות החוק, כולן או חלקן, על סוגי תאגידים כפי שיקבע, לפי הוראות סעיף 15 לחוק העיקרי, כנוסחו בחוק זה.

(ו) בסעיף זה –

“ועדת החוקה חוק ומשפט”, “לווה”, “שיעור העלות המרבית של האשראי”, ו“תאגיד בנקאי” – כהגדרתם בסעיף 1 לחוק העיקרי, כנוסחו בחוק זה;

“רשות שוק ההון, ביטוח וחיסכון” – כמשמעותה בחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ”א–1981;

“שיעור העלות הממשית של האשראי” – כהגדרתו בחוק העיקרי.

בתום שלוש שנים מיום התחילה, ידווחו המפקח על הבנקים, הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון והמפקח על נותני שירותים פיננסיים, כהגדרתם בסעיף 1 לחוק העיקרי, כנוסחו בחוק זה, לוועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת על השפעות יישום הוראות חוק זה על שוק האשראי.

דיווח לכנסת

25.

איילת שקד
שרת המשפטים

בנימין נתניהו
ראש הממשלה

יולי יואל אדלשטיין
יושב ראש הכנסת

ראובן ריבלין
נשיא המדינה

